

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 51228-02-15

1 23 אוגוסט 2016
2

לפני:

כב' השופטת אירית הרמל

נציג ציבור (מעסיקים) גב' כרמלה אורן

התובע

אלי חלוואני
ע"י ב"כ: עו"ד אסף ברק, עפ"י מינוי מטעם הלשכה
לסיוע משפטי

הנתבע

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ: עו"ד מלכה קריצמן

3

4

פסק דין

5

6 1. הנתבע דחה את תביעת התובע לתשלום דמי תאונה בגין תאונה שלטענתו ארעה לו
7 ביום 7.7.2014. הנתבע פירט במכתבו מיום 1.12.14 כי לא אירעה "תאונה" במשמעה
8 בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הביטוח
9 הלאומי"). על פי מכתב הדחיה "הפגיעה שאובחנה: שבר בכף רגל שמאל לא נגרמה
10 על ידי גורם חיצוני, אלא כתוצאה מתנועה סיבובית או תנועה לא טובה" שביצע
11 התובע במהלך פעילות גופנית.
12 כנגד החלטה זו הוגשה התביעה שלפנינו.

13

14 2. התובע יליד 1958, עוסק בנדל"ן כעצמאי.
15 ביום 7.7.2014 בשעה 18:00 או סמוך לכך, במהלך משחק כדורגל, כף רגל שמאל
16 התעקמה ונגרם לתובע שבר בעצם המסרק (להלן: "חאירוע"). באותו יום בסמוך
17 לשעה 23:00 בלילה הגיע התובע למיון. לתובע נערך צילום של כף רגל שמאל והוא
18 אובחן כסובל משבר במסרק החמישי. במיון בוצע קיבוע עם סד גבס מתחת לברך.
19 התובע אושפז במחלקת האורתופדיית ושוחרר למחרת.
20

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 15-02-51228

1

2

3

3. הפלוגתא נקבעה על ידי כב' השופטת יהלום, סגנית הנשיאה, ביום 15.11.15:

4

"האם ארעה לתובע תאונה ביום 7/7/14 כתוצאה מגורם חיצוני ומה נסיבות

5

התאונה".

6

7

4. בין הצדדים מחלוקת באשר לאופן קרות התאונה:

8

9

התובע פירט בטופס התביעה כדלקמן:

10

"תיאור הפגיעה: כמה עסקת בעת התאונה? **משחק כדורגל.**

11

כצד נגרמה התאונה: **כף רגל שמאל התעקמה ונגרם שבר בעצם"**

12

(תשובות התובע בטופס התביעה מודגשות – א.ה.)

13

14

בחזר מיון פורט כדלקמן:

15

"לדבריו מיום קבלתו בזמן משחק כדורגל נחבל חבלה סיבובית בכף רגל שמאל"

16

17

בתעודה ראשונה לנפגע בעבודה מיום 17.9.14 נכתב כך:

18

"לפי דברי הנפגע, הלך על משטח דשא ורגל שמאל התעקמה שבר".

19

20

ביום 22.9.14 פנתה לתובע הגבי ששון קלרה, פקידת תביעות נפגעי עבודה, וביקשה

21

מהתובע לצרף את המסמכים הבאים:

22

"איך נגרמה התאונה? האם קיבלת מכה? נתקלת במשהו? נפלת?"

23

התובע השיב ביום 29.9.14 כי התאונה נגרמה עקב התעקמות כף הרגל על צידה שגרמה

24

לשבר במסרק כף הרגל ובהמשך:

25

"2. לא קיבלתי מכה

26

3. לא נתקלתי בכלום

27

4. לא נפלתי".

28

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 51228-02-15

1 בעת שפנה התובע לקבלת סיוע משפטי, ביום 22.2.15, ציין לראשונה כי בור שהיה
2 במגרש הספורט גרם לתנועה סיבובית של כף הרגל שבעקבותיה נגרם שבר בכף רגל
3 שמאל. על גרסה זו חזר התובע גם בתצהירו ובעדותו בפנינו.
4

5 **5. דיון והכרעה עובדתית**

6
7 אין מקום לקבל את גרסתו המאוחרת של התובע, שהובאה לראשונה לאחר דחית
8 תביעתו לקבלת דמי תאונה. יש להעדיף את הדברים שמסר התובע בתשובה לשאלת
9 פקידת התביעות ולפיהם לא נתקל בכלום (ר' עב"ל 104/99 גבריאל בודה נ' המוסד
10 לביטוח לאומי, פד"ע לח 241).
11 כך גם יש להעדיף את הדברים שנמסרו בבית החולים, אשר גם בהם לא צוין קיומו
12 של בור.
13 לפיכך אנו קובעות כי לא היה בור אשר בו נתקל התובע ושגרם לתנועה הסיבובית
14 ברגלו.
15

16 **6. דיון משפטי:**

17 סעיף 150 לחוק הביטוח הלאומי מגדיר "תאונה" כ"אירוע פתאומי שבו גורם חיצוני
18 מביא לחבלה פיזית וכתוצאה ממנה לאבדן כושר התפקוד".
19 עיקר המחלוקת בתיק נוגעת לשאלה האם היה "גורם חיצוני" אשר הביא לחבלה
20 פיזית.

21 ב"כ הצדדים התייחסו לפסק דין עב"ל 212/06 ולדימיר קגנוביץ' - המוסד לביטוח
22 לאומי (5.2.2007, להלן: "פסק דין קגנוביץ'") שבו הוגדר "גורם חיצוני" כדלקמן:

23 "גורם חיצוני הוא האידך גיסא של גורם פנימי. כאשר מדובר
24 בסעיף 150 לחוק העוסק בגורם חיצוני, הכוונה היא לגורם חיצוני
25 לגוף האדם עצמו שבו אירעה הפגיעה. מאמץ יתר הוא בדרך כלל
26 גורם פנימי של פעולת הגוף עצמו האיננו גורם חיצוני. מבחינה זו,
27 אילו היינו משוכנעים שהקרע נגרם אך ורק כתוצאה ממאמץ יתר
28 ללא נתונים נוספים, אפשר שהיינו דוחים את הערעור.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

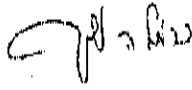

ב"ל 51228-02-15

- 1 במקרה הנוכחי חברו יחדיו הגורמים הבאים: ריצה שהיא
2 כשלעצמה מאמץ יתר לעומת תנועות אחרות של הגוף, שאינו כרוכת
3 באותו מאמץ.
4 מדרגות שהן כשלעצמן יכולות להחשב כגורם חיצוני להגברת מאמץ
5 היתר, אך יכולות גם להיות מכשול, העלול לגרום לנפילה, מעידה או
6 - כמו במקרה הנוכחי - השמטות הרגל תוך כדי דריכה על המדרגה
7 אל מעבר המדרגה הנמוכה ממנה. כאן תנועה זו של שמיטת הרגל
8 למדרגה הנמוכה יותר נבעה מקיומה של המדרגה שהיא, בגסיבות
9 הקיימות, מהווה את הגורם החיצוני הנוסף שיכול להסביר את
10 המתיחה ואת הקרע. כמו כן כאמור עצם הריצה על מדרגות מהווה
11 גורם חיצוני המגביר את המאמץ".
- 12
- 13 מפסק דין קגנוביץ עולה כי מאמץ יתר (ללא נתונים נוספים) בלבד אינו בגדר "גורם
14 חיצוני".
- 15 בפסק הדין בענין ריינהולד (ב"ל (ת"א) 12204-06-13 ליאור ריינהולד - המוסד לביטוח
16 לאומי, 23.6.14 (להלן: "פסק דין ריינהולד") נקבעו הדברים הבאים באשר לגורם
17 החיצוני:
- 18 "יצוין כי הוראות החוק הדורשות קיומו של גורם חיצוני אינן מחייבות
19 מגע ישיר בין אותו גורם לבין הגוף. זאת להבדיל מקשר סיבתי בין קיומו
20 של הגורם החיצוני לבין החבלה.
21 מעבר לכך התובע מתאר תנועה סיבובית של חיכוך פתאומי של הרגל
22 עם מגרש המשחקים. כך שניתן לראות גם בחיכוך זה עם המגרש גורם
23 חיצוני,
24 לאור האמור, אנו מקבלים אפוא את עמדתו של התובע לפיה התקיים
25 התנאי של "גורם חיצוני" כמשמעו בסעיף 150 לחוק".
- 26
- 27 מכאן עולה שהדרישה ל"גורם חיצוני", אינה כרוכה בדרישה למגע ישיר בין הגורם
28 החיצוני לבין גופו של האדם הנפגע אך חייב להתקיים קשר סיבתי בין קיומו של הגורם
29 החיצוני ובין החבלה.
30
- 31 עוד נקבע כי הגורם חיצוני אינו תמיד ממשי ומוגדר (ב"ל (ת"א) 31374-05-15 גל לוי נ'
32 המוסד לביטוח לאומי (9.6.16)). בגוף פסק הדין אוזכרו הדברים כדלקמן:

בית דין אזרחי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 51228-02-15

- 1 "תפיסת גב" מוכרת כ"תאונה" וכפי שנאמר:
- 2 "ניסיון החיים לימד את בית הדין שהכרה בפגיעה בעמך השדרה
- 3 כתאונת עבודה, תלויה בעיקר בשאלה האם הוכח שבמהלך
- 4 העבודה אירע משהו שבגינו 'נתפס' גבו של המכונית, או שמקדוהו
- 5 לפתע כאבים עזים שמנעו ממנו להמשיך לעבוד (דב"ע (ארצ'י)
- 6 מה/0-24 אזולאי – המוסד לביטוח לאומי, לקט 33.46; דב"ע (ארצ'י)
- 7 נא/0-218 המוסד לביטוח לאומי – דרוז, (מורסם בנבו) פד"ע כד
- 8 (545).
- 9 (ב"ל (ת"א) 31374-05-15 גל לוי נ' המוסד לביטוח לאומי
- 10 ((9.6.16)
- 11 במקרה של התובע בענייננו, הגורם החיצוני הוא התנועה שביצע התובע, במהלך משחק
- 12 כדורגל, שגרמה להתעקמות כף הרגל על צידה.
- 13
- 14 אשר על כן מתקיימים התנאים הנדרשים על מנת לראות באירוע "תאונה" כמשמעותה
- 15 בסעיף 150 לחוק הביטוח הלאומי.
- 16
- 17
- 18 7. נוכח האמור לעיל, התביעה מתקבלת.
- 19
- 20 מאחר והתובע מיוצג על ידי הסיוע המשפטי, אין צו להוצאות.
- 21
- 22
- 23 8. לצדדים זכות ערעור על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום
- 24 מקבלתו.
- 25
- 26 ניתן היום, י"ט אב תשע"ו, (23 אוגוסט 2016), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.
- 27
-
 נ.צ. כרמלה אורן
-
 אידית הרמל, שופטת